

Pielikums

Cēsu novada domes sēdes
07.12.2017.lēmumam Nr.348

ATTĪSTĪBAS PROGRAMMAS
ĪSTENOŠANAS UZRAUDZĪBAS
PĀRSKATS

par 2016. gadu

SATURS

IEVADS	3
1. Cēsu novada attīstības raksturojums	5
Cēsu novada attīstības pamatrādītāji	5
2. Cēsu novada Attīstības Programmas 2013.-2019.gadam īstenošanas progress	8
2.1. VP 1 Veselības un sociālās drošības uzlabošana	8
2.2. VP 2 Konkurētspējīga izglītības vide, mūžizglītības attīstīšana	10
2.3. VP 3 Dzīves telpas sakārtošana un dabas vides saglabāšana	11
2.4. VP 4 Kultūrvides un radošo industriju attīstība	13
2.5. VP 5 Jaunu uzņēmumu piesaiste un esošo uzņēmumu attīstība	15
3. Rīcības plāna 2013.-2019.gadam īstenošanas progress	18
4. Secinājumi un rekomendācijas	19

IEVADS

Cēsu novada Attīstības programma 2013.-2019. gadam (turpmāk - Programma) ir Cēsu novada vidēja termiņa teritorijas attīstības plānošanas dokuments, kas pakārtots ilgtermiņa plānošanas dokumentam - Cēsu novada Ilgtspējīgas attīstības stratēģijai 2015.-2030. gadam. Attīstības programma ir pamats novada pašvaldības un tās institūciju plānošanas dokumentu izstrādei un atbilstošu aktivitāšu veikšanai, nākamo gadu budžeta sastādīšanai, Eiropas Savienības un cita veida finansējuma piesaistei, investīciju piesaistei, projektu izstrādei un startēšanai projektu konkursos, pilsētas attīstības turpmākai secīgai un ilgtspējīgai plānošanai. Programmā ir ietvertas šādas sadaļas, kas izstrādātas atsevišķos sējumos:

- Esošās situācijas analīze (I sējums);
- Stratēģiskā (II sējums);
- Rīcības plāns un investīciju plāns (III sējums);

Cēsu novada Attīstības programmā noteikti:

- Novada ilgtermiņā sasniedzamie mērķi,
- Vidēja termiņa prioritātes:
 - rīcības virzieni un uzdevumi;
 - plānotās investīcijas.

Cēsu novada ilgtermiņa mērķu sasniegšanu paredzēts veikt, īstenojot 52 uzdevumus atbilstoši 5 izvirzītajām vidēja termiņa attīstības prioritātēm.

Programmas uzraudzības pārskata sagatavošanas mērķis ir nodrošināt iespēju novērtēt Cēsu novada attīstību kopumā - kā norisinās novada virzība uz noteikto mērķu sasniegšanu. Uzraudzības pārskats sagatavots par 2016. gadu.

Attīstības programmas uzraudzības sistēmas uzdevumi:

- Novērtēt vidēja termiņa prioritāšu un uzdevumu sasniegšanas progresu;
- Informēt sabiedrību, deputātus un citas ieinteresētās puses par pašvaldības darbības progresu;
- Identificēt jaunas problēmas un iespējas, kas saistītas ar pašvaldības attīstību un kurām nepieciešams veltīt tālāku izpēti un attiecīgu lēmumu pieņemšanu to risināšanai;
- Pamatot attīstības programmas aktualizācijas nepieciešamību;
- Identificēt pārmaiņas novadā kopumā un pa nozarēm;
- Identificēt, vai attīstības programma tiek ieviesta, kā plānots.

Galvenās darbības uzraudzības sistēmas ietvaros ir regulāri un sistemātiski vākt, apkopot un analizēt kvantitatīvu un kvalitatīvu informāciju par situāciju novadā un novada pašvaldības darbību. Pārskatā apkopota informācija, kuru iesnieguši Cēsu novada pašvaldības struktūrvienību un iestāžu pārstāvji.

Pārskatā atrodami Cēsu novada attīstības pamatrādītāji, kas ļauj salīdzināt novada attīstību ar citiem Latvijas novadiem, kā arī pamatrādītāju izmaiņu novērtējums; informācija par katras vidēja termiņa prioritātes ietvaros veiktajiem pasākumiem un aktivitātēm; rīcību plāna aktualizācijas novērtējums, rīcības, kuru ieviešana ir uzsākta un rīcības, kas īstenotas; vidēja termiņa prioritāšu sasniegšanas rādītāju izvērtējums; aktivitāšu rezultātīvo rādītāju atbilstība ilgtermiņā izvirzītajiem mērķiem. Atbilstoši sasniegtajiem rezultātiem un sociāli ekonomiskais situācijai novadā, sagatavoti ierosinājumi programmas rīcību plāna un investīciju plāna aktualizācijai.

Par Cēsu novada attīstības programmas 2013.-2019. gadam īstenošanas uzraudzības kārtību un tās ieviešanu atbildīga ir novada pašvaldības Attīstības nodaļa. Attīstības programmas īstenošanas uzraudzības procesā tiek iesaistītas Cēsu novada pašvaldības struktūrvienības un iestādes.

Uzraudzības sistēmas procesu vada Cēsu novada pašvaldības Attīstības nodaļas vadītājs, iesaistot attīstības programmas īstenošanas un uzraudzības sistēmas procesā struktūrvienību, iestāžu vadītājus, kuri operacionālā līmenī veic uzraudzības īstenošanas procesa darbības saskaņā ar uzdevumiem.

1. CĒSU NOVADA ATTĪSTĪBAS RAKSTUROJUMS

Cēsu novada attīstības redzējums veidots, lai rosinātu ikvienu novada iedzīvotāju redzēt savu nākotni novadā, un kopīgi veidot to tādu, kādu vēlamies redzēt – skaistu, sakārtotu, dzīvīgu. Cēsu novadam jāklūst par iekārojamāko dzīvesvietu Latvijā! Lai īstenotu šādu vīziju nākotnē, nepieciešams veikt pārdomātas darbības šodien.

Ilgtermiņīgas attīstības stratēģijā 2030. gadam noteiktajiem stratēģiskajiem mērķiem un ilgtermiņa prioritātēm, programmas ietvaros pakārtoti pievienotas vidēja termiņa prioritātes un rīcības virzieni. Katra vidējā termiņa prioritāte atbilst vienai ilgtermiņa prioritātei, savukārt vidēja termiņa prioritātes sastāv no vairākiem uzdevumiem, kas sagrupēti pa rīcības virzieniem. Stratēģiskā virzība uz attīstību vērtēta kontekstā ar Cēsu novada hierarhiski augstāko attīstības plānošanas dokumentu "Cēsu novada Ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2014.-2030. gadam", kas nosaka pašvaldības vēlamo attīstības virzienu un vadlīnijas tā sasniegšanai.

Attīstības virzības posmu ķēde

Cēsu novada attīstības programma ir veidota plānojot laika un investīciju iespējas, lai līdz 2019. gadam tiktu veikti būtiski uzlabojumi noteiktajās prioritātēs. Attīstības programmas uzraudzības pārskats nepieciešams, lai attīstības programmā varētu ieviest korekcijas izmaiņu gadījumā.

Cēsu novada attīstības pamatrādītāji

Pamatrādītāju apkopojums sniedz iespēju salīdzināt Cēsu novadā notiekošo procesu raksturlielumus ar citiem Latvijas novadiem. Izveidotā tabula sastāv no dažādiem būtiskiem rādītājiem, kuru izmaiņas nepieciešams novērot, lai konstatētu, kuri rādītāji pasliktinās/uzlabojas/ir mainīgi. Šādu izmaiņu novērtēšana ir svarīga turpmāko lēmumu pieņemšanā.

Kopējie vidējā termiņā sasniedzamie rezultāti, attiecināmi uz visām vidēja termiņa prioritātēm kopumā, bet Attīstības programmā noteiktie vidējā termiņā sasniedzamie rezultāti, raksturo katras vidēja termiņa prioritātes izpildi. Visu rādītāju laika skala no 2013. gada, kad tika apstiprināta Attīstības programma, līdz šim brīdim uzkrāta Uzraudzības pārskata 1. pielikumā.

Pamatrādītāju izvērtējums

Nr.	Rādītājs	Rādītāja vērtības bāzes gadā 2013.g.	Rādītāja vērtības 2016.g.	Prognozētā rādītāja vērtība 2019.gadā	Datu avots	Atbilst/neatbilst prognozei
1	Teritorijas attīstības indekss	0,536	0,455	↗	VRAA, RAIM	Neatbilst
2	Teritorijas attīstības rangs (vieta)	16	17	Uzlabojas	VRAA	Neatbilst
3	iedzīvotāju skaits novadā	18918	18717	19000	PMLP	Neatbilst
	iedzīvotāju skaits pilsētā	17356	17170			
4	Bezdarba līmenis, %	6,30%	5,60%	5,5%	NVA	Mainīgs
5	iedzīvotāju ienākuma nodoklis uz 1 iedzīvotāju (EUR)	464,58	539,62	↗	RAIM	Atbilst
6	Ieturētā iedzīvotāju ienākuma nodokļa summa (EUR/gadā)	8 899 018	10 10 00 26	↗	VID	Atbilst
7	Dabiskais pieaugums	-64	-64	10	CSB	Mainīgs
8	Ekonomiski aktīvās statistikas vienības	1501	(dati vēl nav pieejami 25.07.2017.)	1550	CSB	Atbilst
9	iedzīvotāju ilgtermiņa migrācijas saldo	-234	-138	Apturēta negatīvā tendence	CSB	Neatbilst
10	Tūristu skaits	27 621	41 10 00	↗	Pašvaldības dati, CKTC	Atbilst
11	Tūristu uzturēšanās ilgums, naktis	1,4	1,44	↗	Pašvaldības dati	Mainīgs

Atbilstoši tabulā attēlotajiem datiem, redzams, ka ir vairāki rādītāji, kuri šobrīd nesasniedz uzstādītos (prognozētos) rādītājus 2019.gadam, piemēram, iedzīvotājus skaits un novada attīstības indekss, vienlaikus ir tādi rādītāji, kuru izpilde šobrīd pārsniedz prognozēto (iedzīvotāju ienākuma nodokļa rādītāji, tūristu skaits).

Vairāki no noteiktajiem pamatrādītājiem gadu laikā sniedz mainīgas vērtības, vienā gadā sasniedzot prognozēto, savukārt nākamajā – nesasniedzot vēlamo rādītāju. Tas rosina domāt

par rādītāju ietekmējošajiem faktoriem un iespējām tos stabilizēt, tādējādi tuvojoties stabilākiem izaugsmes rādītājiem ilgtermiņā.

2. CĒSU NOVADA ATTĪSTĪBAS PROGRAMMAS 2013.-2019.GADAM ĪSTENOŠANAS PROGRESS

Papildus attīstības pamatrādītājiem, arī katras vidēja termiņa prioritātes ievaros ir identificēti attīstības rādītāji, kas attiecīgi palīdz mērīt ieguldīto rīcību un investīciju atdevi vidēja termiņa prioritāšu sasniegšanā. Līdzīgi kā izvērtējot pamatrādītāju sasniegšanas progresu, arī šie rādītāji vērtēti ar iezīmēm *atbilst*, *neatbilst* un *mainīgs*.

Kopumā vērtējot, redzams ka vairāk rādītāju atbilst prognozētajam attīstības virzienam, taču atkal nepieciešama plānveidīgāka darbība pie rādītājiem, kuru tendences mainās gadu no gada. Turpmāk tekstā tiks izvērtēta katra no prioritātēm atsevišķi.

2.1. VP 1 Veselības un sociālās drošības uzlabošana

VP1 ietver vīziju par Cēsu novadu kā vietu, kur 2019.gadā katrs iedzīvotājs jūtas sociāli iederīgs un atbalstīts, kur darbojas veselīga sabiedrība, kas aktīvi nodarbojas ar fiziskajām aktivitātēm un piekopj veselīgu dzīves veidu, kā arī ik vienam pieejami ir augsta līmeņa uz diagnostiku vērsti veselības pakalpojumi.

Izvērtējot VP1 sasnieguma rādītājus, iespējams secināt, ka Cēsu novada pašvaldība uzsākusi darbu vīzijas piepildīšanas virzienā. Cēsu Klīnika turpina attīstīties, taču veselības aprūpes pieejamību joprojām nepieciešams veicināt, iedzīvotājiem ir pieejams sociāls atbalsts un pakalpojumi, jaundzimušo skaits turpina pieaugt, savukārt maznodrošināto iedzīvotāju skaits – ievērojami samazināties. Pozitīva tendence vērojama rādītāja “Pabalstu skaits garantētā minimālā ienākuma līmeņa nodrošināšanai” samazinājumā. Īpaši būtiski turpmāk pievērst uzmanību rādītājam par iedzīvotāju apmierinātību ar veselības aprūpes pakalpojumu pieejamību, jo sniegtais iedzīvotāju vērtējums tuvojas prognozētajai rādītāja vērtībai 2019.gadā.

Veselības un sociālās drošības nozarei arī turpmāk jābūt starp galvenajām novada prioritātēm, uzlabojot mazaizsargātāko iedzīvotāju dzīves kvalitāti. Kvalitatīvas veselības aprūpes pieejamība ir viens no dzīves kvalitāti novadā veidojošajiem faktoriem.

Izvērtējot rīcības plānā iekļautās rīcības sociālā riska mazināšanai un sabiedrības integrācijai kopumā, lai arī pašvaldības aģentūra “Sociālais centrs” veic darbu ar riska grupām, taču piekrūkst dažādu sabiedrības grupu ciešāka sociāla integrācija (pansionāta iemītnieki, personas ar invaliditāti, ilgstoši bezdarbnieki u.c.).

Nr.	Rādītājs	Rādītāja vērtības bāzes gadā 2013.g.	Rādītāja vērtības 2016.g.	Prognozētā rādītāja vērtība 2019.gadā	Datu avots	Atbilst/neatbilst prognozei
1	Iedzīvotāju vērtējums par veselības aprūpes pakalpojumu pieejamību	Nav bāzes vērtības	48%	Vismaz 50% ar vērtējumu "labi"	Aptauja	Neatbilst
2	Ambulatoro konsultāciju skaits Cēsu Klīnikā	50058	52327	53000	Cēsu Klīnika	Mainīgs
3	Dienas stacionāra pakalpojuma attīstība/unikālo pacientu skaits	2794	2625	3000	Cēsu Klīnika	Mainīgs
4	Ārstu skaits Cēsu Klīnikā	39	68	Pieaug	Cēsu Klīnika	Atbilst
5	Ģimenes ārstu prakšu skaits	12	20	Pieaug	Cēsu pašvaldība	Atbilst
6	Pabalstu skaits garantētā minimālā ienākuma līmeņa nodrošināšanai	252	47	Samazinās	RAIM	Atbilst
7	Pašvaldības budžeta izdevumi sociālā atbalsta pasākumiem, EUR uz 1 iedzīvotāju	26,17	25,04	Ir stabili/samazinās	RAIM	Atbilst
8	Sociālā atbalsta pasākumiem iztērētā summa, EUR/gadā	352314	259853	Ir stabili/samazinās	Sociālais dienests	Atbilst
9	Sociālos pakalpojumus saņēmušo klientu kopējā iedzīvotāju skaitā, %	2,02%	1,41%	Ir stabili/samazinās	RAIM	Atbilst
10	Iedzīvotāju vērtējums par sociālās palīdzības pieejamību	Nav veikts	51%	Vismaz 50% ar vērtējumu "Labi"	Iedzīvotāju aptauja	Atbilst
11	Dzimušo skaits	154	185	Palielinās	PMLP, RAIM	Atbilst
12	Personu skaits, kam konstatēta atbilstība trūcīgas ģimenes statusam, t.sk. % no kopējā iedzīvotāju skaita	691	256	Samazinās	RAIM, LM	Atbilst
		3,61%	1,37%			
13	Iedzīvotāju vērtējums par sporta pasākumu piedāvājumu	Nav veikts	75%	Vismaz 50% ar vērtējumu "labi"	Iedzīvotāju aptauja	Atbilst

2.2. VP 2 Konkurētspējīga izglītības vide, mūžizglītības attīstīšana

VP2 ietver darbu pie Cēsu novada izglītības iestāžu un izglītības pakalpojumu nodrošinājuma uzlabošanas līdz 2019.gadam. Papildus veicinot augstākās izglītības piedāvājuma attīstību novadā, tiktu attīstīta Cēsu un apkārtnes novadu jaunieši vēlme apgūt dažādas augstākās izglītības programmas tuvāk mājām.

Būtiskākie rādītāji, kas raksturo izglītības vidi un pieejamību, ir izglītības iestāžu dati par audzēkņu skaitu kā arī pašvaldības ieguldījumu to izglītošanā. Šie rādītāji šobrīd ir mainīgi, taču ir paredzama to stabilizēšanās un uzlabošanās turpmāko gadu laikā.

Pozitīvi attīstās skolēnu vasaras prakšu priekšprasījums pie piedāvājums Cēsu novadā, 2016.gada ietvaros sasniedzot jau 106 prakses vietas.

Ņemot vērā 2016. gadā uzsākto darbu pie Cēsu novada vispārējo izglītības iestāžu modernizācijas (Specifiskā atbalsta mērķa (SAM) 8.1.2. ietvaros), kā arī pie profesionālās izglītības vides modernizēšanas un popularizēšanas (SAM 8.1.3. ietvaros), paredzams, ka tuvāko gadu laikā pēc projektu īstenošanas pieaugs pieprasījums pēc Cēsu novada skolām.

Jāapsver iespēja attīstības programmas aktualizācijas ietvaros ietvert arī rādītājus par augstskolu filiāļu izglītojamo skaitu, kā arī par pieaugušo izglītības centrā realizētajām izglītības programmām.

Izvērtējot rīcības plāna sniegto informāciju, nepieciešams aktīvāks darbs pie dzuadzveidīgu izglītošanās programmu pieejamības Cēsu novada Pieaugušo izglītības centrā, kas veicinātu iedzīvotāju dzīves un darba prasmju apguvi, kas var noderēt ikdienas situācijās un karjeras izaugsmē. Šobrīd PIC lielākoties sniedz valodu apguves iespējas, kā arī informatīvus seminārus.

Kā būtisks labas izglītības vides veidojošais faktors uzskatāms arī dienesta viesnīcas pakalpojuma pieejamība novada un tuvējo novadu skolēniem. 2017.gada ietvaros paredzēta dienesta viesnīcas izbūve vispārējās izglītības iestāžu skolēnu vajadzībām, kā arī līdz 2019.gadam – dienesta viesnīcas izbūve Cēsu profesionālās vidusskolas audzēkņiem. Līdz ar to, iespējams VP2 sadaļai pievienot papildus rādītāju – skolēnu skaits, kas izmanto Cēsu novada piedāvātās dienesta viesnīcas.

Nr.	Rādītājs	Rādītāja vērtības bāzes gadā 2013.g.	Rādītāja vērtības 2015.g.	Prognozētā rādītāja vērtība 2019.gadā	Datu avots	Atbilst/neatbilst prognozei
14	Izglītības iestāžu audzēkņu skaits:			Ir stabili/ palielinās	RAIM	Mainīgs
	- pirmsskolas izglītības	964	990			
	- vispārējās izglītības iestādes	2688	2720			
	- profesionālās izglītības programmu realizējošās izglītības iestādēs	303	274			
15	Ilgstošo bezdarbnieku īpatsvars kopējo bezdarbnieku skaitā, %	25,93%	13,49%	Samazinās	RAIM	Atbilst
16	Pašvaldības budžeta izdevumi uz vienu izglītojamo, EUR	1440,16	1539,69	Paliek esošajā līmenī	RAIM	Mainīgs
17	Vasaras prakses vispārizglītojošo skolu skolēniem (skolēnu skaits)	93	106	Pieaug	Pašvaldības izglītības nodaļas dati	Atbilst

2.3. VP 3 Dzīves telpas sakārtošana un dabas vides saglabāšana

Vidēja termiņa prioritāte VP3 iekļauj Cēsu novada pilsētvides un dabas vides saglabāšanu un veidošanu. Cēsu novadā ir būtiski attīstīt pilsētvidi kā sociālu telpu, tāpēc svarīgi veidot patīkamas apkaimes, kā arī rūpēties par mājokļa pieejamību. Būtiski nepieciešams pilnveidot novada satiksmes infrastruktūra gan pilsētā, gan lauku apvidos, nodrošinot labāku novada iekšēju sasniedzamību ar dažādiem transporta līdzekļiem. Prioritātes ietvaros tiek veiktas arī aktivitātes ar mērķi saglabāt novada unikālo dabas vidi un ainaviskās vērtības.

Prioritātes ietvaros vērtējamie attīstības kritēriji ietver mājokļa pieejamības jautājumus, pilsētvides drošības vērtējumu, iedzīvotāju apmierinātību ar dažādiem komunālajiem un saimnieciskajiem pilsētvides jautājumiem. Kritēriji specifiski iedalās tādos, ko pašvaldība ar savu darbu spēj tiešā veidā ietekmēt un tādos, kurus nespēj (piemēram, mājokļu skaits). Vienlaikus pastāv arī tādi rādītāji (mājokļu skaits), par kuriem datus kopš 2009.gada vairs neuzkrāj CSP, savukārt dati par dažādu mājokļu pieejamību šobrīd tiek uzkrāti Cēsu novada pašvaldībā. Vienlaikus speciālisti norāda, ka 2013.gada CSP avotu vērtības nav salīdzināmas ar aktuālo situāciju. Savukārt tādi dati, kā dabas teritoriju platības (ha), Valsts Zemes dienestā vairs netiek uzkrāti. Attīstības programmas aktualizācijas laikā dabas teritoriju rādītāju nepieciešams aizstāt vai izslēgt.

Viennozīmīgi pozitīvi vērtējams energoefektivitātes pasākumus īstenojušo daudzīvokļu namu skaita pieaugums novadā, kā arī ielu seguma stāvokļa uzlabošanās. Savukārt negatīvi vērtējama tendence par noziegumu skaitu pieaugumu. Vienlaikus pēdējam pastāv vairāki izskaidrojumi – pašvaldības policijas patruļas, administratīvaš sodāmības u.c. – kuri nav savstarpējami salīdzināmi un analizējami Attīstības programmas ietvarā.

Papildus prioritātē ieguldīto rīcību izvērtēšanai nākotnē nepieciešams vērtēt arī iedzīvotāju apmierinātību ar viņu apkaimju pilsētvides kvalitāti un pieejamajiem pakalpojumiem.

<i>Nr.</i>	<i>Rādītājs</i>	<i>Rādītāja vērtības bāzes gadā 2013.g.</i>	<i>Rādītāja vērtības 2016.g.</i>	<i>Prognozētā rādītāja vērtība 2019.gadā</i>	<i>Datu avots</i>	<i>Atbilst/neatbilst prognozei</i>
18	Daudzdzīvokļu dzīvojamās mājas, kurās veikti energoefektivitātes pasākumi	40	48	Palielinās	Pašvaldības dati	Atbilst
19	Dzīvojamais fonds (mājokļu skaits)	8191 (CSP 2009.g.datī)	8059	Palielinās	Cēsu novada pašvaldība	Mainīgs
20	Dzīvojamais fonds (dzīvokļu skaits daudzdzīvokļu dzīvojamās mājās)	6263 (CSP 2009.g.datī)	5631	Palielinās	Cēsu novada pašvaldība	Samazinās
21	Noziedzīgo nodarījumu skaits uz 1000 iedzīvotājiem	16,50	23,51	Samazinās	RAIM	Neatbilst
22	Dabas (zaļās teritorijas), ha					
	Cēsu pilsētā	665,8	nav datu	Ir stabils	VZD	Nav salīdzināmās vērtības
	Vaives pagastā	2773,2	nav datu			
23	Centralizētai ūdensapgādei pievienoto deklarēto iedzīvotāju skaits (%) / Deklarēto iedzīvotāju skaits Cēsu apkalpošanas teritorijā	Nav datu	98% (15402)	99%	Pašvaldības SIA "Vinda"	Neatbilst
	Centralizētai kanalizācijai pievienoto deklarēto iedzīvotāju skaits (%) / Deklarēto iedzīvotāju skaits Cēsu aglomerācijā	Nav datu	90% (14 388)	99%		

24	iedzīvotāju apmierinātība ar pašvaldības sniegto pakalpojumu klāstu, %	Nav datu	72%	Vismaz 50% vērtējums "Labi"	Aptauja	Prognozētā vērtība sasniegta
	iedzīvotāju apmierinātība ar pašvaldības sniegto komunālo pakalpojumu kvalitāti, %	Nav datu	70%	Vismaz 50% vērtējums "Labi"	Aptauja	
25	lelu ar cieto segumu īpatsvars, %	48%	51,50%	55%	Komunālā nodaļa	Pozitīva tendence

2.4. VP 4 Kultūrvides un radošo industriju attīstība

Darbs pie VP4 Cēsu novada pašvaldībā ietver daudzveidīgas kultūras pasākumu programmas nodrošināšanu visa gada garumā, veicinot Cēsu kā kultūras centra atpazīstamību ne vien Latvijas, bet arī starptautiskā mērogā. Pastāvīgi tiek attīstīti esošie un veidoti jauni kultūras un ar to saistītu norišu objekti. Radošās nozares tiek atzītas par kā būtiskas novada ekonomikai un tiek meklēti veidi kā tās izcelt un attīstīt. Cēsis tiek veidotas par atpazīstamu radošo industriju centru.

Atbilstoši vīzijai rādītāju ietvaros tiek pastāvīgi vērtētas kultūras norises Cēsīs, kā arī dažādu kultūras norišu telpu sniegums. Vienlīdz svarīgi ir ieguldīt darbu arī saistītajās – tūrisma un viesmīlības – industrijās, kas veicina kultūras industriju attīstību. Vairumam esošo kritēriju ir mainīga daba, gadu no gada pieaugot un krītoties to vērtībām, kas lielā mērā saistīts arī ar valstī pastāvošo sociālekonomisko situāciju. Vienlaikus jāapsver iespēja ieguldīt jaunus un inovatīvos risinājumos un rīcībās, kas spētu stabilizēt rādītāju izaugsmi.

Izvērtējot kritēriju sasniegšanu 2016.gadā un turpmāk, nepieciešams ņemt vērā, ka CKTC 2016.gadā ir mainījies pieeju datu un statistikas uzkrāšanai, nodrošinot to salīdzināmību ar valstī uzkrātajiem datiem par tūrisma attīstību. Turpmāk tiek mērīts atsevišķi pārdoto biļešu skaits Cēsu pils kompleksā un katrā tā sadaļā atsevišķi, vienlaikus neieskaitot kopējā apmeklētāju skaitā dažādo atvērto pasākumu apmeklējumus. Papildus jāņem vērā, ka CKT rīkoto pasākumu skaits gadu laikā samazinās, taču no apjoms un apmeklējums ievērojami pieaug, nodrošinot Cēsu novadam jaunus apmeklētājus.

Papildus nepieciešams ietvert jaunus kritērijus, pēc kuriem būtu iespējams analizēt arī radošo industriju vidi, piemēram, radošo industriju uzņēmumu skaitu vai apgrozījumu, par cik Attīstības programmas Rīcību un Investīciju plāns ietver vairākas rīcības, kas saistītas ar Radošo industriju attīstību.

Nr.	Rādītājs	Rādītāja vērtības bāzes gadā 2013.g.	Rādītāja vērtības 2016.g.	Prognozētā rādītāja vērtība 2019.gadā	Datu avots	Atbilst/neatbilst prognozei
26	Ceļotāju un tūristu skaits Cēsu novadā	41 60 00	41 10 00	Pieaug	CKTC	Neatbilst
27	Tūrisma informācijas centra apmeklētāju skaits	14511	30 469 * Cēsu Tūrisma informācijas centrs 2016.gadā mainīja informācijas pieprasītāju uzskaites kārtību, lai dati būtu iesniedzami atbilstoši LIAA Tūrisma departamenta tūrisma datu ievākšanas metodikai.	Pieaug	CKTC	Atbilst
28	Gultas vietu skaits Cēsīs	275	167	Pieaug	CKTC	Neatbilst
	Gultas vietu skaits Cēsu apkārtnē (blakus novados)	1492	1135			
29	Ārvalstu viesu pavadītās nakts viesnīcās un citās tūrisma mītnēs pilsētā	10257	1 10 24	Pieaug	CSP	Atbilst
30	Nakšņotāju skaits Cēsu novadā un apkārtnē (Amatas, Pārgaujas, Rauna, Priekuļu un Līgatnes novados)	36142	41203 (salīdzinot ar 2015., pilsētā pieaug, apkārtnē samazinās)	Pieaug	CSP	Atbilst
31	Lasītāju skaits Cēsu Centrālajā bibliotēkā	4461	5722	Pieaug	Cēsu Centrālās bibliotēkas dati	Atbilst
32	Grāmatu izsniegumu skaits Cēsu Centrālajā bibliotēkā	155806	149760	Pieaug	Cēsu Centrālās bibliotēkas dati	Neatbilst
33	Muzeja (Jaunās pils) apmeklētāju skaits	3745	3452	Pieaug	CKTC dati	Atbilst
34	Muzeja krājuma apmeklētāji (pārdoto biļešu skaits)	930	Muzeja krājums tika pārcelts uz jaunām telpām, un 2016.g. nebija pieejams	Pieaug	CKTC dati	Atbilst

35	Viduslaiku pils apmeklētāji (pārdoto biļešu skaits)	24585	3 11 72	Pieaug	CKTC dati	Atbilst
36	Vidzemes koncertzāles Cēsis pasākumu skaits	Nav dati	51 koncertzāles rīkoti pasākumi; 41 producentu rīkoti pasākumi; 11 amatiermākslas kolektīvu rīkoti pasākumi; 671 kino seanss; 14 kino gardēža seansi; 7 izstādes.	350	SIA "Vidzemes koncertzāle" dati	Atbilst
	Vidzemes koncertzāles Cēsis apmeklētāju skaits	Nav dati	177984	150 000		
37	Amatiermākslas kolektīvu skaits	13	15 (kopā ar Vaives 2 kolektīviem, kas iepriekš nebija CKTC)	Ir stabils	CKTC dati	Atbilst
	Amatiermākslas dalībnieku skaits	442	510			
38	Cēsu Kultūras centra organizētie pasākumi / apmeklētāju skaits	129	48 / 89 271 (no tiem 60 000 Cēsu Pilsētas svētkos, kas ir trīs reizes vairāk kā iepriekš)	Ir stabils/pieaug	CKTC dati	Mainīgs

2.5. VP 5 Jaunu uzņēmumu piesaiste un esošo uzņēmumu attīstība

VP5 vīzija ietver plašu darbību un rādītāju spektru, kam kopumā jāspēj novērtēt Cēsu novada iespējas piesaistīt uzņēmumus un veicināt darba vietu rašanos Cēsu novadā. Vēlamies, lai Cēsu novada uzņēmēju produkti un pakalpojumi, saražotā produkcija rīcību iespaidā kļūst vairāk konkurētspējīga, vietējie uzņēmēji ir radoši un inovatīvi radot unikālus produktus ar augstu pievienoto vērtību. Tiecamiem arī uz dažādu specializācijas jomu attīstību mijiedarbojoties, piemēram, dažādu produktu attīstība notiek ciešā sasaistē ar IKT, IT, radošajām industrijām. Viena no galvenajām nozares atbalstošajām rīcībām 2016. gadā bija koprades un kopā-strādāšanas centra izveide "Skola6", kurā tiek nodrošinātas plašas atbalsta iespējas jaunajiem uzņēmējiem.

Kā arī turpmāk jāstrādā ar atbalsta pieejamību jaunajiem uzņēmējiem, pirmsinkubācijas un biznesa inkubatoru pakalpojumiem, īpaši atbalstot novada ekonomiskās specializācijas jomas, specializējoties radošo un digitālo industriju uzņēmējdarbības attīstībā, veicinot veselības tūrismu u.c..

Rādītāji, kas parāda uzņēmējdarbības vides attīstību novadā ietver datus par uzņēmumu skaitu, investīciju apjomu, kā arī ar nodokļiem saistītus datus. Pašreizējie kritēriju vērtējumi norāda uz nepieciešamību veicināt jauno uzņēmumu izveidi un uzņēmējdarbības atbalsta pakalpojumu pilnveidošanu. Vairākus kritērijus šobrīd jorpojām nav iespējams izvērtēt, jo dažādi statistikas avoti nav apkopojuši un publicējuši nepieciešamo informāciju.

Aktualizējot programmu, papildus nepieciešams ietvert kritēriju, kas norāda darba vietu skaitu novadā.

<i>Nr.</i>	<i>Rādītājs</i>	<i>Rādītāja vērtības bāzes gadā 2013.g.</i>	<i>Rādītāja vērtības 2016.g.</i>	<i>Prognozētā rādītāja vērtība 2019.gadā</i>	<i>Datu avots</i>	<i>Atbilst/neatbilst prognozei</i>
39	Ārvalstu tiešo investīciju apjoms, EUR	44063060.01 (2009.-2014.)	10135	Pieaug	RAIM	Mainīgs
40	Uzņēmuma ienākuma nodokļa aprēķinātā summa, EUR	1058601	nav datu	Palielinās	VID, RAIM	Atbilst
41	Uzņēmuma ienākuma nodokļa maksātāju skaits	608	nav datu	Palielinās	VID, RAIM	Atbilst
42	Iedzīvotāju ienākuma nodokļa maksātāju skaits pēc darba ņēmēja deklarētās dzīves vietas	8602	8422	Ir stabils	VID, RAIM	Neatbilst
43	Ekonomiski aktīvo uzņēmumu skaits	1464	nav datu	1500	CSP, RAIM	Nav datu
44	Bezdarbnieku skaits	806	467	Samazinās	NVA, RAIM	Atbilst
45	Jaundibināto uzņēmumu skaits	98	94	Palielinās	UR, RAIM	Mainīgs
46	Iedzīvotāju apmierinātība ar Cēsu novada pašvaldības darbu, sniedzot atbalstu uzņēmējdarbības attīstībai, %	Nav datu	45%	Vismaz 50% vērtējums "Labi"	Aptauja	Neatbilst

Kopumā jāsaaka, ka kritēriji visās attīstības prioritātēs tiek sasniegti labā līmenī, taču ir virzieni, kurus ar esošajiem kritērijiem nav iespējams objektīvi novērtēt, līdz ar to, aktualizējot Attīstības programmu, būtu ieteicams izvērtēt kritēriju sarakstus.

Lai spētu novērtēt vairāku kritēriju progresu, Cēsu novada iedzīvotāju aptauju nepieciešams ieviest kā ikgadēju aktivitāti, tādējādi uzkrājot nepieciešamos datus, tā, lai tie būtu salīdzināmi gadu griezumā.

3. RĪCĪBAS PLĀNA 2013.-2019.GADAM ĪSTENOŠANAS PROGRESS

Attīstības pārskata 1.pielikumā izvērtēts un atspoguļots ieguldījums Cēsu novada Attīstības programmas 2013.-2019.gada Rīcību plānā paredzētajās aktivitātēs. Analizējot Cēsu novada Attīstības programmā 2013. – 2019.gadam iekļautās rīcības, kuru uzsākšana paredzēta 2016. gadā, ir secināts, ka aktīvs darbs norit pie vairuma no aktuālajām rīcībām.

Līdz šim nav uzsāktas rīcības, kuru darbību paredzēts nodrošināt ne tikai ar pašvaldības līdzekļiem, bet arī piesaistot līdzekļus no Eiropas Savienības fondu vai citu finansētāju līdzekļus. To uzsākšana paredzēta turpmākajos gados, atbilstoši 2014. – 2020.gada plānošanas perioda Eiropas Savienības fondu finansējuma piesaistes iespējām.

Atsevišķas rekomendācijas Attīstības programmas Rīcību plāna precizēšanai izvirzītas uzraudzības pārskata 2. pielikumā kolonnā "Rekomendācijas".

4. SECINĀJUMI UN REKOMENDĀCIJAS

Attīstības programmā ietvertie rezultatīvie rādītāji liecina, ka plānotie pašvaldības budžeta līdzekļi ir izmantoti racionāli un veicina Attīstības programmā izvirzīto uzdevumu sasniegšanu. Attīstības programmas Rīcību plānā ietvertās rīcības veicina Vidēja termiņa prioritāšu, līdz ar to arī novada stratēģisko mērķu sasniegšanu ilgtermiņā.

Ņemot vērā Eiropas savienības struktūrfondu izvirzītos mērķus un prioritātes, jāturpina Rīcību un Investīciju plānā iekļauto darbību veikšana un Investīciju plāns jāaktualizē atbilstoši ES finansējuma pieejamībai, kā arī pašvaldības budžeta iespējas.

Jāņem vērā izvirzīto rīcību saikne ar izvēlētajiem attīstības rādītājiem, papildus izsverot iespējas papildināt un rediģēt rādītāju sarakstus atbilstoši uzstādītajiem prioritāšu virzieniem.

Vispārīgas rekomendācijas par Rīcību plānā iekļautajiem uzdevumiem:

1. Vairāki speciālisti un nodaļas sniedzi vispārīgu aprakstošu informāciju par veiktajām rīcībām un sasniegtajiem rezultātiem, tādējādi nav iespējams gūt priekšstatu par uzdevumiem kopumā. Nepieciešams pārskatīt uzstādītos sasniedzamos rādītājus, noteikt izmērāmus rādītājus un aicināt speciālistus sniegt izmērāmus datus izvērtējumam.
2. Par vairākiem uzdevumiem nav sniegta informācija vispār, nesniedzot arī skaidrojuma, kā piemēram, finansējuma neesamība konkrētā gada budžetā, uzdevums zaudējis aktualitāti, uzdevums pārklājas ar citu rīcības plāna uzdevumu, uzdevums nav attiecīgajā gadā prioritārs, taču varētu tikt pārskatīts 2018. vai 2019.gadā.
3. Aktualizējot Rīcību plānu 2018.gadam, nepieciešama sasaiste ar plānotajiem nodaļu budžetiem un gada plāniem, integrējot Rīcību plānā resursu sadaļu.